

György dr 1129, Bárd Adolf 1124.04, Leinczinger Gyula 1118, Löwy Adolf 1108.39, Déri Ede 1108.20, Buday János 1107, Holtzer Tivadar 1104.66, Katona Ferenc 1101.38, Nyilassy Pál dr 1100.14, Peternelly Lajos (uj) 1096.96, Vajda Imre 1095, Csorvai János 1091.60, Endrényi Lajos (uj) 1085.72, Csikós-Nagy József 1085.58, Vajdovits (uj) 1082, Mahrer Gyula 1080.40, Sándor Lajos 1071, Trayber Vince (uj) 1067, Holtzer Kálmán 1065.41, Katona Antal 1062.81, Kovács Sándor 1061.98, Rigó Endre dr 1058.62 korona.

**Póttagok:** Ifju Barcsay Károly 1058.40, Ziffer Alfréd dr 1045.15, Kátai Sándor 1036.35, Danczinger János 1016.20, Szamek Adolf 1015.80, Brauswetter Ottó 1015.80, Frankl Antal (gyógyszerész) 1009.50, Stély Miklós 1002.31, Gerle Jenő (gyógyszerész) 1002.—, Polgár László 980 korona 91 fillér.

Ez a névsor a tavasztól nem nagyon különbözik. Tizenkilencen maradtak ki a régi névsorból. A kimaradtak, akik részben kevesebb adót fizetnek, részben elhaltak, elköltöztek, a következők:

Fried Sámuel, Brauswetter Ottó (póttag), Taussig Ármán, Wertheimer Adolf, Boros Miksa, Prokisch Ferenc, Dávid Sándor, Polezner Jenő, Tránka Béla, Kátay Sándor (póttag), Bencsik Lajos, Ziffer Alfréd (póttag), Barcsay Károly (póttag), Szeles Elek, Schütz János, Gerle Jenő (póttag), Danczinger János (póttag), Szamek Adolf (póttag), Wind József, Schwarcz Henrik.

Az új tagokat, illetőleg csak pénteken dönt az igazoló választmány a következők virilis joga fölött:

Glücksthal Lajos, Kőhegyi Lajos dr, Kray István, Pick Mór, Tóbiás László, Pick Jenő, Solti Pál, Vén András, Ottovay István, Forbáth Leó dr, Pocsátkó József, Lemle József, Pafkovics Rezső, Hegedűs Béla, Keeskeméti Antal, Peternelly Lajos, Endrényi Lajos, Vajdovits József és Trayber Vince.

## A szabadkai új próféták.

— Vallásos előadások rendőri asszisztálással. —

(Saját tudósítónktól.) Szegedtől vasuton néhány óra jársnyira fekszik Szabadka, Magyarország legnevezetesebb városa, mert sehol annyi groteszk história nem történik, mint itt. A német diákok ide akartak jönni csikósnak vagy gulyásnak, a városháza tornyára is itt rakták fel az aranykeresztet, a közigazgatás és igazságszolgáltatás jelvényét. Se szeri se száma a groteszkebbnél groteszkebb históriáknak.

Ebből a nevezetes városból érkezett hozzánk egy hír, mely csak megerősíti az érdekes, sőt sajátságos speciálításokat, mely a többi magyar városok fölé emeli Szabadkát.

A szabadkai rendőrkapitányi hivatalból három ember: Tódor Péter, Thomas Alfréd és Rác József engedelmet kért arra, hogy vallásos előadásokat tarthassanak. A rendőrség megadta az engedélyt. A hír még elmondja azt is, hogy ezek az emberek új vallás prófétáinak mondják magukat, akik azt hirdetik, hogy a Krisztus újra el fog jönni. No már most önkéntelenül fölmerül a kérdés, hogy az a rendőrség, amely a prostituált nőket, a muzikát, a korcsmákat számon tartja, mi cimen avatkozik vallásos prédikációk megtartásának az engedélyezésébe?

A vagy Szabadkán mindent lehet és mindent szabad a rendőrségnek? Sőt talán, ha vallási kérdésekről van szó, akkor csakis a rendőrség vagy esetleg a városi urak a mérvadók? Furcsa dolog, de meglehet érteni, hisz ott csillog a kereszt a városháza tornyán. Szabadkai felfogás szerint lehet, hogy igaza van a rendőrségnek, máskülönben nincs.

Mi köze a rendőrségnek ahhoz, hogy én, meg te és ő a Mohamed vagy Buddha tanításáról akarunk prédikálni, avagy a Krisztus istenségét hirdetjük? Hát a rendőrség arra való, hogy előre cenzurát gyakoroljon

a prédikáció szelleme fölött és ha neki tetsző tanítás hirdetéséről van szó, akkor az engedélyt megadja, de ha például a vallásos előadás nem tetszik neki, akkor nem adja meg az engedélyt, sőt kivont karddal fejezi ki ellenszenvét az előadók és a közönsége iránt.

Szabadkáról a borivók és kártyások Mekájából ez a legújabb hír. Fölötte tanulságos eset, érdemes lesz ezt a finom várost figyelemmel kísérni. Ugy látszik ebben a városban nagy szükség van a rendőrségre, hisz a rendőrség dominál mindenütt. A rendőrség a mérvadó minden kérdésben. Ő az erkölcs legszigorubb őre, legjobban a tisztességes asszonyokra vigyáznak a szabadkai rendőrök.

Furcsa, nagyon furcsa a rendőrségnek ez a szőrszálhasogatása. Nem szabadna a rendőrségnek mindenbe beleavatkozni. Ez a legutóbbi eset a legkényesebb. A rendőrségnek mindössze csak annyiban kéne beleavatkozni a dologba, hogy ezt a három embert, akik új prófétáknak mondják magukat, beszállítsa olyan helyre, ahol a meghibbant elmék gyógyításával foglalkoznak.

## NAPI HIREK

### A követendő példa.

(Saját tudósítónktól.) Van egy filozófia, minden filozófiák között a leghamisabb, mely azt állítja, hogy a nyomoruság hasznos és szükséges az emberiség fejlődéséhez, mert az a legjobb tanítómester, s azon keresztül lehet csak az életet megismerni és értékelni. Ezt a filozófiát egy anarkista bölcse: a nyomor filozófiájának nevezte el. Ezt a bölcséletet azután igen szellemesen aposztrofálta egy világhírű nemzetgazdász, mikor a *nyomor bölcsészete* — a bölcsészet nyomorának nevezte.

Mert meglehet, igaz, sőt nagyon igaz, hogy a nyomoruságban sok a tanulság, de az már nem igaz, hogy arra szükség lenne, mert fölösleges és fájdalmas tanulságok azok, a melyeket a nyomoruság diktál, s ezeknek a tanulságoknak az a legjellemzőbb sajátossága, hogy ha nem lenne nyomoruság, nem kellene a tanulság.

De hát hiába minden filozofálás és okoskodás, — jó vagy nem jó, de nyomoruság van. Elméletnek talán megjárna, de valóságnak rettenetes és elviselhetetlen dolog. A ma uralkodó drágaság pedig, — hiába szépítjük, — nem egyéb, mint nyomoruság, melyről még a cifraság is lekopik lassanként.

Nagyon jogos és méltányos az a küzdelem, melyet Szeged tisztviselő társadalma indított a drágaság leküzdésére. És Szeged tisztviselői eddig még soha nem tapasztalt szolidaritással fogott a küzdelembe, s csak az a sajnálatos, hogy a közös küzdelem dacára is nem egyenlő kilátásokkal harcolnak, a minthogy a társadalmi helyzetük sem teljesen egyenlő. Mert amíg a köztisztviselők helyzete törvényileg van rendezve, amíg az állami, vasuti, posta és városi tisztviselők existenciája teljesen biztosítva van, amíg úgy a fizetésük, mint munkaképtelenség esetén a nyugdíjuk is törvényben van biztosítva, addig a magántisztviselők existenciális érdekeivel sem az állam, sem a város, sem más föltétlenül garanciális erkölcsi testület nem törődik. A törvényhozásban még szóba sem került a magántisztviselők osztályérdeke és annak szanálásával a törvény nem gondoskodik.

Igazságtalan és mostoha elbánás ez a magántisztviselőkkel szemben, melynek semmi jogos indoka, vagy érthető magyarázata nincs. A magántisztviselő éppen annyit tanul, mielőtt magántisztviselő lesz, — mint a köztisztviselő. Ugyanolyan képzettsége van, s mig az a tisztviselő, aki az állam vagy város szolgálatába lép, annak rövid néhány évi ideiglenes állapot után, ha kinevezik, van annyi fizetése, hogy — ha nagyon szerényen

is, de megélhet belőle. S ezenfelül biztosítva van az existenciája annyira, hogyha főbenjáró fegyelmi vétséget nem követ el, úgy állásából el nem bocsájtható.

Ezzel szemben a magántisztviselő aszerint, hogy milyen szerencséje, illetve protekciója van, iskoláinak elvégzése után belép egy bank, biztosító társulat, gyár vagy kereskedő cég irodájába, de ha nincs protekciója, úgy a napilapok hirdetési rovatában keres és talál állást két-három havi utánjárás után — esetleg egy kereskedelmi ügynök irodájában. A magántisztviselőknek az első három — hat hónapban rendszerint nem szoktak fizetni, vagy adnak nekik havi tíz-tizenöt forintokat, amit azután a főnök ur érdem szerint, a saját belátása szerint évről-évre megjavít. Arról nem is szólunk, hogy a főnök urak gyakran idegesek, szeszélyesek, és ha a szeszélye úgy fordul, egyszerűen kidobja az alkalmazottját, az intelligens tanult magántisztviselőt. Ha pedig az alkalmazott már hosszú néhány esztendőtt töltött egy helyen, s már magasabb fizetése van, úgy az üzleti rezsie csökkentésére fölmond a már drága hivatalnoknak s más fiatal, olesó munkaerővel pótolja. A magántisztviselő pedig, aki sokszor nő, családos ember, kezdheti elől-ről, böngészheti az apró hirdetéseket, s mert élni kell, olyan olesón adja el a kereskedelmi tudását, ahogy éppen veszik.

Vannak persze olyan főnökök is, akik dicséretes kivételt képeznek. Lehetetlen elzárkózni ennek kapcsán annak a megállapításától, hogy a Szegedi Kenderfonógyár volt az első Szegeden, amelyik minden külső befolyástól menten, tisztán a Wimmer Fülöp igazgató szociális érzékétől vezérelve, az elviselhetetlen drágaságra való tekintettel, jelentős drágasági pótlékot adott az alkalmazottainak. Így a gyár harminc tisztviselője teljes évi fizetésük tíz százalékát kapták, s a nyolcszáz főnyi munkásság nemre való tekintet nélkül fizetésük arányában kaptak drágasági pótlékot.

Követendő például állítjuk Szeged kereskedelmi, pénzügyi és gyári vállalatai elé a Szegedi Kenderfonógyár dicséretes példáját, vagyis éppen azt a vállalatát, amelyet jónak látott a Népszava meghurcolni, mert „kizsákmányolja az alkalmazottait”. Kíváncsinos lenne, ha az összes szegedi vállalatok hasonló módon zsákmányolnák ki az alkalmazottait és drágasági pótlékot adnának az alkalmazottaknak. Erre kéri Szeged ipari és kereskedelmi világának tényezőit nemcsak a magántisztviselők jelentékeny tábor, de együtt-érzésből, szolidaritásból Szeged város egész tisztviselő társadalma összesen nyolcezer tisztviselő.

Remélhető, hogy ennek a nagyarányú és indokolt mozgalomnak meg lesz az üdvös hatása és a szegedi kereskedelmi faktorok egymással versenyezve fogják tisztviselőik helyzetét a mai drágaság közepet elviselhetővé tenni.

— A Délmagyarország rendkívüli kiadása. A hónapok óta forrongó magyar politikának mai jelentős fordulatáról, a békekötésről a Délmagyarország rendkívüli kiadásban értesítette a város közönségét. Dél-előtt jelet meg a Délmagyarország rendkívüli kiadása, amely rövid néhány perc alatt ezer és ezer számra árasztotta el az utcát, a vendéglőket, kávéházakat és az összes nyilvános helyiségeket. Szóval a Délmagyarország kitűnő hírszolgálat, ma is amerikai gyorsasággal dolgozott. Megemlítjük még, hogy a rendkívüli kiadást ingyen osztogatták a Délmagyarország fürge rikkancsai.

— Felolvasás a szegedi magántisztviselők egyesületében. Szerdán este érdekes és tanulságos felolvasást tartott a szegedi magántisztviselők egyesületének helyiségében Szabó Gyula kereskedelmi és iparkamarai másodtitkár. A felolvasáson megje-